

b) en c) De Rijksdienst voor Pensioenen beschikt over geen statistische gegevens met betrekking tot het beroepsinkomen.

2. a) Op het ogenblik beschikt de Rijksdienst enkel over statistische gegevens met betrekking tot het totaal aantal dossiers waarvoor er een omzetting is van het werknemerspensioen als gezin in een pensioen als alleenstaande als gevolg van de uitoefening van een beroepsactiviteit van de echtgeno(o)t(e) (of het genot van sociale uitkeringen).

b) et c) L'Office national des Pensions ne dispose pas de données statistiques concernant le revenu professionnel.

2. a) Actuellement, l'Office dispose uniquement de données statistiques concernant le nombre total de dossiers pour lesquels il y a une conversion de la pension salariée au taux de ménage en une pension au taux d'isolé suite à l'exercice d'une activité professionnelle exercé par le conjoint (ou au bénéfice de prestations sociales).

	2006	2007	2008
Omzetting naar pensioen als alleenstaande – Conversion en pension au taux d'isolé	540	562	699

b) en c) De Rijksdienst voor Pensioenen beschikt over geen statistische gegevens met betrekking tot de totale besparing en het gemiddeld bedrag waarmee het grensbedrag overschreden werd.

3. Uw beide voorstellen vormen een zeer interessante denkpiste. Indien de nodige budgettaire marge kan worden gevonden, zal ik niet nalaten ze bovenaan de lijst met prioritaire aanpassingen van de regelgeving op te nemen.

b) et c) L'Office national des Pensions ne dispose pas de données statistiques concernant l'économie totale et le montant moyen par lequel le montant limite est dépassé.

3. Vos deux propositions constituent une piste de réflexion très intéressante. Dans le cas où les marges budgétaires nécessaires peuvent être trouvées, je ne manquerai pas de les faire figurer en haut de la liste contenant les adaptations prioritaires de la réglementation.

DO 2009201013558

Vraag nr. 32 van de heer volksvertegenwoordiger Jean-Jacques Flahaux van 06 januari 2010 (Fr.) aan de minister van Pensioenen en Grote Steden:

Toekomst van de tweede pensioenpijler:

Uit een studie van de CBFA blijkt dat 107 van de 250 in België geregistreerde pensioenfondsen niet over voldoende middelen beschikken om hun verbintenissen na te komen.

In een studie van de OESO wordt erop gewezen dat die Belgische fondsen een kapitaalverlies leden van 21,6 procent, wat meer is dan het Europese gemiddelde.

Uit beide studies blijkt dus dat de tweede pensioenpijler verzwakt is. Dat is een zorgwekkende evolutie, want daarmee staat de toekomst van 300.000 Belgen op het spel.

Er werd al een herstelplan voor de tweede pijler in het vooruitzicht gesteld.

1. Kunt u ons iets vertellen over de inhoud van dat plan?

2. Op welke manier zal u en kan u optreden om de tweede pensioenpijler te stabiliseren?

DO 2009201013558

Question n° 32 de monsieur le député Jean-Jacques Flahaux du 06 janvier 2010 (Fr.) au ministre des Pensions et des Grandes villes:

Le devenir du deuxième pilier des pensions. (QE 28)

Une étude de la CBFA annonce que 107 fonds de pension sur les 250 inventoriés en Belgique n'ont pas de fonds suffisants pour couvrir leurs engagements.

Une autre, de l'OCDE, indique 21,6% de perte de capital des fonds de pension en question, perte supérieure à la moyenne européenne.

Ces deux études montrent un signe de faiblesse du deuxième pilier des pensions. Cela est d'autant plus préoccupant que c'est l'avenir de 300.000 Belges qui est concerné.

Un plan de redressement de ce deuxième pilier est prévu.

1. Avez-vous des informations à nous donner quant à sa teneur?

2. De quelle manière comptez-vous et pouvez-vous intervenir pour stabiliser ce deuxième pilier des pensions?

Antwoord van de minister van Pensioenen en Grote Steden van 24 februari 2010, op de vraag nr. 32 van de heer volksvertegenwoordiger Jean-Jacques Flahaux van 06 januari 2010 (Fr.):

De vaststelling die werd gedaan door de CBFA en de OESO is ons bekend sinds 2008. Mijn voorgangster, mevrouw Marie Arena, had, toen ze hier kennis van nam, de CBFA al gevraagd om alle informatie te bezorgen om de ernst van de situatie in te kunnen schatten.

De situatie die voortvloeit uit de financiële crisis van de herfst van 2008 is uiteraard interpellant, maar ik zou u willen vragen om dat te relativiseren.

Het is immers belangrijk om te weten dat:

- de aangeslotenen hun prestaties niet kunnen uitbetaald krijgen voor de leeftijd van 60 jaar en dus zelfs de huidige onderfinanciering van de provisies voor de toezeggingen op korte termijn niet noodzakelijk betekent dat het fonds kampt met een liquiditeitstekort;
- de pensioenfondsen hebben één of meerdere bijdragende ondernemingen (de werkgevers) die de vastgestelde onderfinanciering moeten aanzuiveren. Het is dus belangrijk dat deze werkgevers in staat zijn om hun verplichtingen na te komen.

In het kader van de Nationale Pensioenconferentie werd aan de CBFA ook gevraagd om toelichting te komen geven bij de prudentiële regels die worden toegepast op de IBP's. Hier zullen conclusies uit worden getrokken, op basis van de gegeven informatie, om de risico's op onderfinanciering in de toekomst te minimaliseren.

Wat het herstelplan betreft dat door de CBFA werd opgesteld, moet er vooraf op worden gewezen dat dit antwoord betrekking heeft op de situatie van de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening (IBP's) naar Belgisch recht die, hoofdzakelijk, aanvullende pensioenstelsels voor werknemers beheren, als bedoeld in de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid (WAP). In een beperkt aantal gevallen betreft het wettelijke pensioenstelsels van het statutair personeel van deelstaten of publiekrechtelijke rechtspersonen of pensioenstelsels voor zelfstandigen, als bedoeld in de programmawet van 24 december 2002.

De onderstaande antwoorden gelden dus niet voor pensioen- of spaarformules die ten persoonlijke titel en buiten dienstverband worden onderschreven.

Réponse du ministre des Pensions et des Grandes villes du 24 février 2010, à la question n° 32 de monsieur le député Jean-Jacques Flahaux du 06 janvier 2010 (Fr.):

Le constat qui est fait par la CBFA et l'OCDE, nous est connu depuis l'année 2008. Mon prédécesseur, madame Marie Arena, avait déjà, lors de cette prise de connaissance, interrogé la CBFA afin qu'elle fournisse tous les renseignements nous permettant de juger de la gravité des faits.

La situation provoquée par la crise financière de cet automne 2008 est évidemment interpellante, mais je vous demande de bien vouloir la relativiser.

Ainsi, il importe de savoir que:

- les affiliés ne peuvent percevoir leurs prestations avant l'âge de 60 ans donc, même un sous financement actuel des provisions pour les engagements à courts termes ne signifie pas nécessairement un manque de liquidités de la part du fonds;
- les fonds de pensions ont une ou des entreprises d'affiliation (les employeurs), qui sont tenues d'apurer les sous-financements constatés. Il importe donc que ces employeurs soient en mesure de faire face à leurs obligations.

Il a également été demandé à la CBFA, dans le cadre de la Conférence nationale des Pensions, de venir s'exprimer sur les règles prudentielles appliquées aux IRP. Des conclusions seront tirées, sur base des informations recueillies, pour minimiser les risques de sous financement à l'avenir.

En ce qui concerne le plan de redressement mis en place par la CBFA, il convient de préciser préalablement que cette réponse concerne la situation des institutions de retraite professionnelle (IRP) de droit belge qui, pour l'essentiel, gèrent des régimes de retraites complémentaires pour travailleurs salariés visés par la loi du 28 avril 2003 relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages en matière de sécurité sociale (LPC). Dans un petit nombre de cas, il s'agit de régimes de retraites légales du personnel statutaire d'entités ou de personnes morales de droit public ou de régimes de retraites pour indépendants, tels que visés par la loi-programme du 24 décembre 2002.

Les réponses ci-dessous ne concernent en aucun cas des formules de pension, de retraite ou d'épargne constituées à titre individuel et en dehors du cadre professionnel.

1. Het toezicht dat uitgeoefend wordt door de CBFA is ondermeer gebaseerd op de rekeningen en andere financiële documenten die de IBP's jaarlijks moeten doorgeven aan de CBFA krachtens artikel 98, eerste lid, van de wet van 27 oktober 2006 betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening (WIBP).

Bij dit toezicht wordt, onder meer, uitgegaan van de rekeningen en andere financiële documenten die de IBP's jaarlijks aan de CBFA moeten bezorgen met toepassing van van de WIBP.

Gezien de uitzonderlijke situatie van de laatste maanden heeft de CBFA verschillende maatregelen genomen.

Via de mededeling CBFA-2008-23 van 9 december 2008 heeft de CBFA de IBP's gevraagd een proactieve houding aan te nemen. Wanneer zij een financieringstekort vaststelden of meenden dat het boekjaar 2008 zou worden afgesloten met een dergelijk tekort, moesten zij aan de CBFA een herstelplan voorleggen vóór 28 februari 2009.

De CBFA heeft ook contact opgenomen met de betrokken IBP's. Sommigen hebben onmiddellijk de nodige maatregelen genomen om hun tekort aan te vullen. Anderen werden uitgenodigd om de CBFA een herstelplan mee te delen. Na deze mededeling hebben talrijke IBP's bij de CBFA gewag gemaakt van een gebrek aan financiering en herstelmaatregelen uitgewerkt. De officiële reporting heeft inderdaad aangetoond dat bijna de helft van de IBP's (43%) met een gebrek aan financiering te kampen had.

Op dit ogenblik heeft het Directiecomité van de CBFA al de herstelplannen van 105 IBP's goedgekeurd. Voor elk van deze plannen heeft de CBFA de oorzaak van het tekort onderzocht en nagegaan of er adequate maatregelen voorzien waren om een herstel toe te laten binnen het toegewezen tijdsbestek. Voor drie van de gevallen zijn er nog besprekingen aan de gang. Enkele andere IBP's (7) hebben beslist om over te gaan tot een diepgaande herstructurering, wat de transfer van verbintenissen naar andere deelstaten met zich meebrengt.

Om te garanderen dat elke IBP een veilig vehikel is voor de opbouw van de aanvullende pensioenen voorziet de wetgeving in een reeks garanties, in het bijzonder in de verplichting om de pensioentoezeggingen uit te besteden, om de technische provisies te boeken op het passief van de balans, om op het actief van de balans activa te boeken gelijk aan deze technische provisies (dekkingswaarden) en, in bepaalde gevallen, om een bijkomend eigen vermogen aan te leggen (solvabiliteitsmarge). Daarnaast dienen de IBP's ook regels van goed bestuur na te leven.

1. Le contrôle exercé par la CBFA est basé, entre autres, sur les comptes et autres documents financiers que les IRP doivent communiquer annuellement à la CBFA en application de l'article 98, alinéa 1er, de la loi du 27 octobre 2006 relative au contrôle des institutions de retraite professionnelle (LIRP).

Eu égard à la situation exceptionnelle de ces derniers mois, la CBFA a pris plusieurs mesures.

Par sa communication CBFA 2008 23 du 9 décembre 2008, la CBFA a demandé aux IRP d'adopter une attitude proactive.

Les IRP qui constataient une insuffisance de financement ou estimaient que l'exercice 2008 se clôturerait avec une telle insuffisance, devaient présenter un plan de redressement à la CBFA avant le 28 février 2009.

La CBFA a aussi pris contact avec les IRP concernées. Certaines ont pris directement des mesures appropriées pour combler leur déficit. D'autres ont été invitées à soumettre un plan de redressement à la CBFA. Suite à cette communication, de nombreuses IRP ont fait part à la CBFA d'une insuffisance de financement et élaboré des mesures de redressement. Le reporting officiel a en effet montré que près de la moitié des IRP (43 %) présentaient une insuffisance de financement.

À ce jour, le Comité de direction de la CBFA a déjà approuvé les plans de redressement de 105 IRP. Pour chacun de ces plans la CBFA a examiné l'origine de l'insuffisance et vérifié si des mesures adéquates étaient prévues pour permettre un redressement dans le délai imposé. Dans trois cas des discussions sont toujours en cours. Quelques autres IRP (7) ont décidé de procéder à une restructuration approfondie entraînant le transfert des engagements vers d'autres entités.

Pour faire de chaque IRP un véhicule sûr de financement des retraites complémentaires, la législation prévoit une série de garanties, notamment, l'obligation d'externaliser les engagements de pension, de comptabiliser au passif du bilan des provisions techniques, de comptabiliser à l'actif du bilan des actifs correspondant à ces provisions techniques (valeurs représentatives) et, dans certains cas, de constituer des fonds propres complémentaires (marge de solvabilité). En outre, les IRP doivent respecter des règles de bonne gouvernance.

Er dient ook aan herinnerd te worden dat de bijdragende onderneming de eindverantwoordelijkheid draagt voor de goede afloop van de pensioenbeloftes, ongeacht of zij het beheer ervan aan een verzekeringsonderneming of aan een IBP heeft toevertrouwd. Tot slot mag men niet uit het oog verliezen dat de IBP's verbintenissen op lange termijn beheren. De activa die deze verbintenissen dekken worden dus op lange termijn belegd. Dat betekent dat het huidige tekort zou kunnen worden ingeperkt bij een heropleving van de beurs.

Omwille van deze verplichting om op lange termijn te werken, hebben de IBP's in het algemeen geen liquiditeitsproblemen en zijn ze niet verplicht om hun activa te verkopen.

Zodra de activa van een IBP niet volstaan om de technische provisies en de solvabiliteitsmarge te dekken of wanneer de globale solvabiliteit in het gedrang komt, legt de CBFA op dat een herstelplan moet worden voorgelegd, overeenkomstig artikel 116 van de WIBP. Indien de IBP geen plan voorlegt binnen de door de CBFA vastgelegde termijn, kan deze laatste een herstelplan opleggen.

Het is dus aan de IBP en aan de bijdragende onderneming om voorstellen te doen met het oog op de aanzuivering van het vastgestelde financieringstekort. Zij zijn immers, a priori, het best geplaatst om zowel de oorzaken van het financieringstekort te kennen als de middelen om dit tekort weg te werken.

In het eenvoudigste geval bestaat het herstelplan uit één of meerdere bijkomende stortingen van de bijdragende onderneming. Het plan kan ook een wijziging inhouden van het financieringsplan of van de asset allocation. In de meer problematische gevallen kan het plan inhouden dat de voordelen die aan de aangeslotenen en de gerechtigden worden toegekend in de toekomst worden gewijzigd.

2. Zonder de relevantie van de tweede pijler in vraag te stellen zou ik u tot slot nog willen zeggen dat deze situatie ook aantoont hoe belangrijk het is om het principe van een sterke eerste wettelijke pensioenpijler veilig te stellen en te verdedigen en er tegelijk op toe te zien dat de tweede pijler beter beveiligd en gereguleerd wordt, aan wat ik me dan ook zal wijden tijdens het Belgische voorzitterschap van de EU, aangezien de voornoemde WIBP voortkomt uit de richtlijn 2003/41/CE betreffende de werkzaamheden van en het toezicht op instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening, een richtlijn waarvoor ik dan ook zou voorstellen om ze hiertoe aan te passen!

Il faut aussi rappeler que c'est l'entreprise d'affiliation qui reste le responsable final du bon dénouement des promesses de pension, qu'elle en ait confié la gestion à une entreprise d'assurances ou à une IRP. Enfin, il ne faut pas perdre de vue que les IRP gèrent des engagements à long terme. Les actifs couvrant ces engagements sont donc placés à long terme, de sorte que la perspective d'une reprise boursière pourrait atténuer l'insuffisance actuelle.

En raison de cette obligation de travailler à long terme, les IRP n'ont en général pas de problème de liquidités et ne sont pas obligées de vendre leurs actifs.

Dès que les actifs d'une IRP sont insuffisants pour couvrir ses provisions techniques et sa marge de solvabilité ou dès que sa solvabilité globale est compromise, la CBFA, en application de l'article 116 de la LIRP, lui impose de présenter un plan de redressement. Si l'IRP ne présente pas de plan dans le délai fixé par la CBFA, cette dernière peut lui imposer un plan de redressement.

C'est donc à l'IRP, ainsi qu'à l'entreprise d'affiliation, qu'il appartient de faire des propositions en vue de l'apurement du sous-financement constaté. Ce sont elles en effet qui sont, a priori, les mieux à même de connaître à la fois les causes du sous-financement et les moyens d'y remédier.

Dans le cas le plus simple, le plan de redressement consiste en un ou plusieurs versements complémentaires de l'entreprise d'affiliation. Il peut aussi comporter une modification du plan de financement ou de l'asset allocation. A l'opposé, dans des cas plus problématiques, le plan peut impliquer la modification pour le futur des avantages octroyés aux affiliés et bénéficiaires.

2. Enfin, permettez-moi de vous dire que, sans remettre en cause la pertinence d'un deuxième pilier, cette situation démontre aussi toute la nécessité de devoir sauvegarder et de défendre le principe d'un premier pilier de pension légale fort, tout en veillant à mieux sécuriser et réguler le second pilier, ce à quoi je m'attèlerai, lors de la Présidence belge de l'UE, puisque la LIRP susmentionnée, découle de la directive 2003/41/CE sur les activités et la surveillance des institutions de retraite professionnelle, directive que je proposerai d'adapter en ce sens!

Met het oog hierop zal ik tijdens dit Voorzitterschap een ministeriële conferentie organiseren met het doel om, in de schoot van de Europese Raad, een politiek engagement te bekomen dat de wil om op Europees niveau een zekere gelijkwaardigheidsdrempel op het vlak van de pensioenen te bekomen vooropstelt. Deze drempel moet welvaartvast zijn en aldus de armoededrempel overschrijden. Tegelijk wordt er op toegezien dat de tweede pijler beter beveiligd en gereguleerd wordt.

DO 2009201013739

Vraag nr. 38 van mevrouw de volksvertegenwoordiger Maggie De Block van 07 januari 2010 (N.) aan de minister van Pensioenen en Grote Steden:

De betaalbaarheid van de pensioenen. (MV 14820)

Eén van de meest onheilspellende berichten van de afgelopen maanden is de verklaring van de minister van Pensioenen dat er tot 2015 geen probleem is met de betaling van de pensioenen. De vraag die elke burger zich dan stelt is dan in welke mate de pensioenen nog wel betaalbaar zijn na 2015. De minister heeft in zijn interview gesteld dat de uitgaven voor de pensioenen tegen 2050 stijgen met 4,1% van het bbp. Veel oplossingen kon de minister in het interview niet geven behalve het Zilverfonds, het toekomstfonds voor de sociale zekerheid en de reserves van de sociale zekerheid. Tegelijk bleek ook dat deze reserves niets betekenen ten opzichte van de pensioenuitgaven waar we voor staan.

Het regeerakkoord voorziet in een Nationale Pensioenconferentie. Bedoeling is daar na te denken over ons pensioenstelsel met drie werkgroepen die handelen over de eerste pijler, de aanvullende pensioenen en de plaats van de ouderen in de samenleving. Na een reeks hoorzittingen met allerlei organisaties had uw voorganger een bijeenkomst op 24 september 2009 van de task force gepland. Op deze vergadering zou een document worden voorgelegd met een aantal vaststellingen die de basis zouden vormen voor de aanbevelingen die conform het regeerakkoord moeten gefinaliseerd zijn tegen het einde van dit jaar. U hebt die vergadering uitgesteld zonder een andere datum in het vooruitzicht te stellen.

À cet effet, j'organiserai, lors de cette Présidence, une Conférence ministérielle en vue d'obtenir un engagement politique, au Conseil européen, qui mettrait en exergue la volonté d'atteindre au niveau européen, un certain seuil d'adéquation en matière de pensions, lié au bien être et dépassant ainsi celui de pauvreté, tout en veillant à sécuriser et réguler le deuxième pilier des pensions.

DO 2009201013739

Question n° 38 de madame la députée Maggie De Block du 07 janvier 2010 (N.) au ministre des Pensions et des Grandes villes:

Payabilité des pensions.

Le ministre des Pensions a annoncé l'une des plus mauvaises nouvelles de ces derniers mois en déclarant que les pensions pourraient être payées sans aucun problème jusqu'en 2015, ce qui amène nos concitoyens à se demander dans quelle mesure leurs pensions seront encore payables au-delà de 2015. Lors de l'interview au cours de laquelle il a tenu ces propos, le ministre Daerden a déclaré que les dépenses de pensions augmenteraient de 4,1 % du PIB d'ici à 2050. Il n'a avancé aucune solution pour faire face à cette augmentation hormis le Fonds de vieillissement, le Fonds pour l'avenir des soins de santé et les réserves de la sécurité sociale, dont il est apparu lors de cette interview qu'elle sont insignifiantes en comparaison des dépenses de pensions auxquelles nous allons devoir faire face.

L'accord de gouvernement prévoyait l'organisation d'une Conférence nationale des pensions dont la finalité serait de mener à propos de notre système de pensions une réflexion à laquelle devraient se livrer trois groupes de travail chargés de traiter respectivement du premier pilier, des pensions complémentaires et de la place occupée par les personnes âgées dans notre société. Après l'audition de représentants de multiples organisations, votre prédécesseur avait planifié pour le 24 septembre 2009 une réunion de la "task force". Il était prévu d'y présenter un document comportant une série de constats devant servir de base aux recommandations qui, conformément à l'accord de gouvernement, devraient être finalisées avant la fin de l'année. Or vous avez reporté cette réunion *sine die*.